

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра риторики и методики преподавания языка и литературы

РЕЗНИЧЕНКО ЕКАТЕРИНА ВЛАДИМИРОВНА

**МЕТОДИКА ФОРМИРОВАНИЯ МЕЖКУЛЬТУРНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ
ПРИ ОБУЧЕНИИ СТУДЕНТОВ РУССКОМУ ЯЗЫКУ КАК
ИНОСТРАННОМУ (С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ИНФОРМАЦИОННЫХ
ТЕХНОЛОГИЙ)**

Аннотация к магистерской диссертации
специальность 1-08 80 02 Теория и методика обучения и воспитания
(по областям и уровням образования)

Научный руководитель:
Шантарович Светлана Анатольевна,
кандидат педагогических наук,
доцент

Минск, 2024

ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА РАБОТЫ

Ключевые слова: МЕТОДИКА ПРЕПОДАВАНИЯ, МЕЖКУЛЬТУРНАЯ КОМПЕТЕНЦИЯ, МЕЖКУЛЬТУРНАЯ КОММУНИКАЦИЯ, РУССКИЙ РЕЧЕВОЙ ЭТИКЕТ, НАЦИОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНАЯ СПЕЦИФИКА, ИНФОРМАЦИОННЫЕ КОМПЬЮТЕРНЫЕ ТЕХНОЛОГИИ.

Цель магистерской диссертации: теоретически обосновать и разработать методику формирования межкультурной компетенции при обучении студентов русскому языку как иностранному с использованием информационных технологий.

Объект исследования: формирование межкультурной компетенции у студентов-инофонов в процессе изучения русского языка как иностранного.

Предмет исследования: педагогические условия и приемы формирования межкультурной компетенции учащихся средствами ИКТ при изучении РКИ.

Актуальность и новизна результатов исследования. Уточнены представления о структуре межкультурной компетенции, состоящие из знаний об изучаемой культуре, межкультурных умений, личностных качеств, необходимых для достижения взаимопонимания с представителями иных культур, опыта межкультурного общения и деятельности. Предлагается комплексная методика формирования межкультурной компетенции при обучении РКИ с использованием информационных технологий. Методика, предложенная в работе, учитывает современные тенденции в области обучения РКИ, что и подтверждает актуальность исследования.

Теоретическое и практическое значение. На основе научно-методического и педагогического опыта диссертантом создана комплексная методика формирования у иностранных студентов межкультурной компетенции в процессе обучения РКИ с применением ИКТ. Данные материалы могут быть использованы для дальнейшей научной и практической работы студентов, включены в систему обучения РКИ при организации занятий в любых педагогических учебных заведениях. Элементом научной **новизны** исследования является объединение работы по формированию межкультурной компетенции с задачей совершенствования речи иностранных студентов (предложена система упражнений средствами ИКТ).

Структура магистерской диссертации. Магистерская диссертация состоит из введения, двух глав, заключения, списка использованных источников (77 источников). Общий объем работы – 86 страниц.

АГУЛЬНАЯ ХАРАКТЕРЫСТЫКА РАБОТЫ

Ключавыя словы: МЕТОДЫКА ВЫКЛАДАННЯ, МІЖКУЛЬТУРНАЯ КАМПЕТЭНЦЫЯ, МІЖКУЛЬТУРНАЯ КАМУНІКАЦЫЯ, РУСКІ МАЎЛЕНЧЫ ЭТЫКЕТ, НАЦЫЯНАЛЬНА-КУЛЬТУРНАЯ СПЕЦЫФІКА, ІНФАРМАЦЫЙНЫЯ КАМП'ЮТЭРНЫЯ ТЭХНАЛОГІІ.

Мэта магістарскай дысертацыі: тэарэтычна абгрунтаваць і распрацаваць методыку фарміравання міжкультурнай кампетэнцыі пры навучанні студэнтаў рускай мове як замежнай з выкарыстаннем інфармацыйных тэхналогій.

Аб'ект даследавання: фарміраванне міжкультурнай кампетэнцыі ў студэнтаў-іншафонаў ў працэсе вывучэння рускай мовы як замежнай.

Прадмет даследавання: педагагічныя ўмовы і прыёмы фарміравання міжкультурнай кампетэнцыі навучэнцаў сродкамі ІКТ пры вывучэнні РЯЗ.

Аktуальнасць і навізна вынікаў даследавання. Удакладнены ўяўленні аб структуры міжкультурнай кампетэнцыі, якая складаецца з ведаў аб вывучаемай культуры, міжкультурных уменняў, асобасных якасцяў, неабходных для дасягнення ўзаемаразумення з прадстаўнікамі іншых культур, вопыту міжкультурных зносін і дзейнасці. Прапануецца комплексная методыка фарміравання міжкультурнай кампетэнцыі пры навучанні РЯЗ з выкарыстаннем інфармацыйных тэхналогій. Методыка, прапанаваная ў працы, ўлічвае сучасныя тэндэнцыі ў галіне навучання РЯЗ, што і пацвярджае актуальнасць даследавання.

Тэарэтычнае і практычнае значэнне. На аснове навукова-метадычнага і педагагічнага вопыту дысертанта створана комплексная методыка фарміравання ў замежных студэнтаў міжкультурнай кампетэнцыі ў працэсе навучання РЯЗ з ужываннем ІКТ. Дадзеныя матэрыялы могуць быць выкарыстаны для далейшай навуковай і практычнай працы студэнтаў, уключаны ў сістэму навучання РЯЗ пры арганізацыі заняткаў у любых педагагічных навучальных установах. Элементарам навуковай **навізны** даследавання з'яўляецца аб'яднанне работы па фарміраванні міжкультурнай кампетэнцыі з задачай удасканалення маўлення замежных студэнтаў (прапанаваная сістэма практыкаванняў сродкамі ІКТ).

Структура магістарскай дысертацыі. Магістарская дысертацыя складаецца з ўвядзення, дзвюх глаў, заключэння, спісу выкарыстаных крыніц (77 крыніц). Агульны аб'ём працы – 86 старонак.

GENERAL DESCRIPTION OF THE THESIS

Keywords: TEACHING METHODS, INTERCULTURAL COMPETENCE, INTERCULTURAL COMMUNICATION, RUSSIAN SPEECH ETIQUETTE, NATIONAL AND CULTURAL SPECIFICS, INFORMATION COMPUTER TECHNOLOGIES.

The **purpose** of the master's thesis is to theoretically substantiate and develop a methodology for the formation of intercultural competence when teaching students Russian as a foreign language using information technology.

The **object** of the study is the formation of intercultural competence among foreign students in the process of learning Russian as a foreign language.

The **subject** of the study: pedagogical conditions and techniques for the formation of intercultural competence of students by means of ICT in the study of RFL.

Relevance and novelty of the research results. The ideas about the structure of intercultural competence are clarified, consisting of knowledge about the studied culture, intercultural skills, personal qualities necessary to achieve mutual understanding with representatives of other cultures, experience in intercultural communication and activities. A comprehensive methodology for the formation of intercultural competence in teaching RFL using information technology is proposed. The methodology proposed in the work takes into account current trends in the field of RFL training, which confirms the relevance of the study.

Theoretical and practical significance. Based on scientific, methodological and pedagogical experience, the dissertation created a comprehensive methodology for the formation of intercultural competence among foreign students in the process of teaching RFL using ICT. These materials can be used for further scientific and practical work of students, included in the RFL training system when organizing classes in any pedagogical educational institutions. An element of the **scientific novelty** of the study is the combination of work on the formation of intercultural competence with the task of improving the speech of foreign students (a system of exercises using ICT is proposed).

The **structure** of the master's thesis. The master's thesis consists of an introduction, two chapters, a conclusion, and a list of sources used (77 sources). The total amount of work is 86 pages.